

Maar als...

Je schrijft alsof we gaan zoals we kwamen:
het beschaafde echtpaar, altijd samen,
maar waar ben ik als jij zo plotseling gaat
dat je bord nog in de gootsteen staat?

Zal ik het gewoon, van eigen ouderdom
toch al zo sloom, wel-overwogen,
desnoods nog wat nadrukkelijker krom,
afwassen en dan laten drogen?

Duidelijker aanwezig in de nacht
en duidelijker afwezig in de morgen
blijf je mij dan even onvolbracht
en ik laat je onaf werk on-opgeborgen
zodat het met mij op je thuiskomst wacht.

Is het winter en jij, urn, bent ijskoud
dan zal ik je arme as verwennen
met wat warme havermout,

maar ik vrees de zoele dag in mei
als ik je niet meer kan herkennen
in het stof waarmee ik was getrouwd.

uit: *Alles aan elkaar* (Leo Vroman en Georgine Sanders, 2002)

Muziek: Jeroen Zijlstra

Leo Bouwmeester: piano

Richard Heijerman: slagwerk

Hein Offermans: contrabas

Jeroen Zijlstra: trompet

De laatste twee jaar van zijn leven schreef Leo Vroman onnoemelijk veel poëzie, haast dagelijks. Zijn fysieke mogelijkheden namen af maar in zijn gedichten bleef hij alles verkennen waar hij nieuwsgierig naar was en dat was onder andere de dood, met name die van hemzelf. Hoe zou het zijn? En voor de achterblijvers? Zouden wij hem blijven opmerken?

Hand and more twigs, 2010, gebruikt als omslagbeeld *Daar* (2011)

Al het nodige

Zie je langs een lege straat
een beweging in het gras
waar geen uitleg voor bestaat
neem dan aan dat ik het was;

hoor je midden in de nacht
iets wapperen dat niet wapperen kan,
schrik eerst en vertel mij dan
wat ik zo tot wapperen bracht;

mijn hese woorden in de wind,
mijn handen op je lieve hoofd
dat in wonderen gelooft,
geloof maar wat je nodig vindt.

uit: *Die vleugels II* (2015)

Muziek: Henk Hofstede

Henk Hofstede: iPad, luciferdoosje

Richard Heijerman: slagwerk

Behalve bioloog en dichter, was Leo Vroman tekenaar. Hij krabbelde karikaturen (vooral vaak van zijn eigen 'karakteristieke neus'), schilderde zijn geliefde, tekende strips en complexe surrealistische 'subway-drawings' als hij in New York met de metro reisde. En soms illustreerde hij zijn gedichten, zoals in *Manke vliegen*, met zichzelf als ontworteld, stokkerig mens.

XVI

Daarom bewonder ik de bomen:
omdat ik niet zo ruisen kan,
en in mijn eigen schaduw dromen –
ik ben een winters magere man

maar kan op voeten nader komen.

uit: *Manke vliegen* (1963) / later in: *Gedichten 1946-1984* (1985)

Muziek: Rutger Molenkamp

Leo Bouwmeester: piano

Michiel van Dijk: klarinet

Richard Heijerman: slagwerk

Hein Offermans: contrabas

Wouter Planteijdt: gitaar

Ondanks alle lievig- en tederheden zit er veel donkers en gruwelijks in Vromans gedichten. Geweld greep hem aan, hij schreef er altijd over. Oorlogen, natuurrampen, Vietnam, 9/11, Utøya. Zelfs in zijn liefdesgedichten kropen weedheden binnen. Ogenschijnlijk de meest opgeruimde man denkbaar, vond hij zichzelf eerder een pessimist: 'Als iets niet vreselijk is, valt het me al mee.'

Premature rebirth, 2010